

"Får mammor ta sitt liv?"

Vilket arv lämnar en mamma som begår självmord till sin dotter? Känslan av värdelöshet som **Anna (Karin Lithman)** i ett ögonblicks klarhet uttrycker mitt i sina irrande försök att berätta hur hon hamnade på behandlingshemmet för att bli kvitt drogerna. Eller det hennes dotter, läkaren **Bonnie (Monica Wilderoth)**, ser som något "principiellt": att eliminera risken för upprepning genom att avstå från att själv bli mamma.

Har en mamma förresten alls rätt att ta sitt liv? 60-talets **Carol (Sandra Stojiljkovic)** försöker härda ut och förbli i livet tills dottern Anna är stor nog, som för att mildra traumat. Efter ett självmordsförsök upprepar Carol förlåt, förlåt, förlåt till mannen **John (Jörgen Düberg)** men träffas utan pardon av omvärldens skärande kommentarer till den livsodugliga, levererade av både barn och vuxna.

Med *Ett självmords anatomi* vill dramatikern **Alice Birch** undersöka om det skapas ett upprepningstvärg när en mamma tar livet av sig, och om och hur ett sådant mönster kan brytas. Tre generationer kvinnor gestaltas bredvid varandra på scenen och i långa stycken samtidigt, rumsligt avgränsade med stora ramar som kan tippas och få olika funktioner. I en scen blir ramen rum för elchocker där Annas kropp vibrerar av kramper precis som hennes mammas kropp gjort tidigare. Ibland slår replikerna en båge mellan generationerna och sammanbinder det som hände då med det som är nu; tragiskt men isande följdriktigt.

Gestaltningen av undflyende suicidala mammor är genomgående starkt berörande. Likaså Bonnies utbrott när behärsknigen rämnar av att en kärlekspartner gör större anspråk på henne än vad hon förmår möta. Tjutande elgitarer och trummor driver nervigt på. Men bortom det yttre larmet är en av föreställningens största förtjänster att den visar på omgivningens oförmåga att befinna sig nära den depressiva

självmondsbenägna. Tydligast i John som med sitt trevande, nästan smygande rörelsemönster och ord som inte räcker till spelar fram den närståendes belägenhet. Att stå vid sidan av och bevittna en undergång.

Mot slutet kommer en flicka med sin mamma till huset där självmondskarusellen ägt rum och tipsas av Bonnie om goda plommon i trädgården.

Livet går vidare.

Även för oss i publiken som får hjälp av barnet från scenen att samla ihop oss med hjälp av andningsövningar.

Text: Helena Bjerkelius

Foto: Emmalisa Pauly

Ett självmonds anatomi av Alice Birch

Regi: Suzanne Osten

Malmö stadsteater

Spelas till den 3 april 2019